

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravištvu prejemati:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Italijansko-turška vojna.

Z neznansko hitrostjo se je razvil in do skrajnosti poostrel konflikt med Italijo in Turčijo, ki sta živeli sicer že par let v precej napetem razmerju, ki sta si pa skoraj do poslednjega tedna zastavljali medsebojno prijateljsko. A v soboto se je konflikt poostrel do skrajnosti — zagrneli so topovi. V soboto se je začelo bombardiranje Tripolisa.

V istem času je prišlo do boja med italijansko in turško mornarico na albanski obali; dve turški torpedovki ste postali vsled tega boja nezmožni za nadaljnje bojevanje. Turško ladije je bilo italijanska eskadra zaprla v albansko Prevezo in Pumenico.

Ta čin italijanske mornarice v Albaniji, torej na evropskih tleh, je pravo ironiziranje naznanjene lokalizacije italijansko-turške vojne na afriških tleh, lokalizacije, ki jo je obljubila in odredila tudi italijanska vlada v svoji noti, ki jo je poslala svojim konzularnim in diplomatskim zastopnikom v Turčijo. Ta resna poročila so se še dopolnila z vestmi o izkrcanju italijanske vojske na albanskih tleh. Vsled teh dejstev in tega domnevanja postane italijansko-turški konflikt

nevaren za mednarodno situacijo. In nekateri oficijozni dunajski listi že poročajo na podlagi informacij, ki so jih baje dobili v avstrijskem zunanem ministrstvu, da bo Avstro-Ogrska, če se izkaže vest o izkrcanju italijanske vojske na albanskih tleh kot resnična, nastopila z vso odločnostjo in da ne pusti na noben način, da bi Italija poslala vojsko v Albanijo. Pripomniti pa moramo, da te vesti razširjajo in s tem razburjajo javno mnenje v Avstro-Ogrski edino le klerikalni listi, na čelu jim dunajski »Vaterland«.

Italija je mobilizirala 4 armadne kore, dva južnoitalijanska in dva severnoitalijanska, in ti klerikalni listi sodijo, da sta ta dva kora pravzaprav mobilizirana proti Avstriji.

Ravnatočno važna so tudi poročila o razburjenju na Balkanu.

Poročila trdijo, da je turška vojska vdrla v Tesalijo. In nedvomno se bo Turčija navalila z veliko vojno močjo v Tesalijo, če bi Grška poskusila polastiti se Krete. Boje se pa, da

nastanejo še drugi konflikti in da Anglija zasede Bassoro in Koweit.

Albanci v Djakovici so vjeli skopljega valija in ga imajo že par dni zaprtega. Nočejo ga prej izpustiti, dokler se jim ne dovolijo iste koncesije kakor Malisorjem. Malisori postajajo zopet nekako nezadovoljni, ker turška vlada ne izpolnjuje svojih obljub v gospodarskem oziru. Vstaja v Albaniji v zvezi z vojno proti Italiji bi mogla postati za Turčijo usodna. Albanski poglavarji so sklenili, da ne odnehajo od svoje zahteve, da postane Albanija avtonomna provinca in da se imenuje Albanec za valija. Če bi se tem zahtevam ne ugodilo, tedaj se bo organizirala splošna vstaja v vseh albanskih pokrajinah.

V Turčiji se pojavlja splošna pobitost. Politiki so začeli obupavati, ker hočejo baje vevlasti razdeliti Turčijo. Posebno reakcionarno mohamedansko duhovništvo razširja te vesti in razburja že itak do skrajnosti razburjeno ljudstvo. Baje se že zdaj pojavljajo posledice ščuvanja proti inozemcem v Turčiji.

Situacija Turčije

je faktično precej nevarna. Razen z vojno in ministrsko krizo mora Turčija računati še z nemiri, vstajami in agitacijami, ki pretresajo vso otomansko državo. Upori v Solunu in Bitolju zaradi kolere, vstaja v mohamedanski Albaniji, upor nekaterih šekov v Kurdistanu, nemiri Armenec, reakcionarna agitacija v Brusi, nestalni mir z uporniki v Arabiji — vsi ti pojavi so zelo nevarni za mednarodni položaj.

V Italiji

pa vlada splošno navdušenje. Celi narod — pravijo — je edin v navdušenju za to vojno. Celo papež blagoslavlja Italijo. Iz Vatikana se poroča, da je papež ukazal, naj se vsaki molitvi pripoji tudi molitev za italisko ladije in vojsko.

Bombardiranje Tripolisa se je začelo. Iz Pariza poročajo, da poročila o izkrcanju italijanske vojske v Tripolisu do zdaj niso še potrjena. Poslednja poročila, ki so došla iz Carigrada, pravijo, da bo italijanska ladije le s silo moglo pristati. V soboto popoldne je začelo italijansko ladije bombardirati Tripolis. V Rimu mislijo nekateri, da je poveljnik italijanske mornarice pred Tripolisom samovoljno ukazal to bombardiranje.

V Carigradu so razširjene vesti, da so italijanske vojne ladije začele v soboto opoldne bombardirati utrdb Tripolisa. Turki so odgovarjali iz težkih topov, vsled česar so bile baje nekatere italijanske ladije težko poškodovane.

Iz Tripolisa poročajo, da je Ahmed-Fethi do zdaj vse poskuse Italijanov, izkrcati vojaštvo, uspešno preprečil.

Italijani v Tripolisu.

Wolffova korespondenca poroča iz Tripolisa, da je šel poveljnik italijanske torpedovke, ki je pristala v Tripolisu, na italijanski konzulat, da da potrebne instrukcije. Del italijanske kolonije se je zatekel v italijanski konzulat. Turško prebivalstvo je do zdaj mirno.

Kdaj se začne pravzaprav bombardiranje Tripolisa?

Rimski »Messagero« trdi, da je izvedel od zanesljive strani, da se more začeti bombardiranje mesta Tripolisa po mednarodnih dogovorih še le 24 ur potem, ko se je mesto pozvalo h kapitulaciji. Ta poziv je v petek izročil poveljnik topedovke »Garibaldi« turškemu poveljniku. 24urni rok je potekel v soboto ob šestih zvečer.

Turške priprave v Tripolitani.

»Times« poroča, da so Turki v Tripolitani poklicali pod orožje prvi in drugi letnik. Z vso naglostjo se delajo vojaške priprave.

Turški parnik zaplenjen.

»Messagero« poroča iz Tripolisa: Turški transporthni parnik »Derwa« je bil takoj zaplenjen, kakor hitro se je sporočilo, da je izbruhnilo neprijateljstvo med Italijo in Turčijo. Poveljnik in posadka se niso prav nič upirali. Zaplenili so majhni del transporta, ki se ni izkrcal.

Napad na Prevezo.

»Agenzia Stefani« objavlja sledeče poročilo: Iz poročil, ki so prišla v poslednjih dneh v mornariško ministrstvo, je bilo jasno, da se turške torpedovke zbirajo v Prevezi z namenom, da odplovejo v Jadransko morje, napadati italijanske trgovske ladije in vzemirjevati naša otvorena mesta in eventualno onemogočevati naše transporte. Napravilo se je torej vse potrebno, da se ta namen izjalovi. — Italijansko mornariško ministrstvo je dobilo sledečo brzojavko vojvode abruškega: »Došel sem dopolne k Prevezi in ukazal, naj naše

vojne ladije križarijo. Ob treh popoldne so naznanili poveljniki z brezzičnimi brzojavi, da sta dve turški torpedovki pluli okoli Preveze. Prva eskadrija je začela zasledovati prvo torpedovko, ki je hotela uteči proti severu. Po kratkem streljanju se je obrnila turška torpedovka proti suhi zemlji in nasedla. S tem je ta torpedovka, na kateri je izbruhnil požar, nerabna. Drugi torpedni čoln, katerega so napadli torpedni rušilci, se je vrnil nepoškodovan v Prevezo.

Iz Aten poročajo, da je turško ladije v Prevezi in Vonic obkoljeno. Med Pargo in Prevezo neprenehoma križarijo torpedovke.

Italijanski napad na Albanijo?

V Carigradu govore, da so Italijani izkrcali v albanskem pristanišču Prevezi vojaštvo. Turško ladije je baje zbrano pred Dardanelami. Tudi »Agence Havas« poroča, da so Italijani v Prevezi izkrcali vojaštvo. Turški vojni urad je poslal v Prevezo polk vajuštvu.

Razburjenje med mohamedanci.

»Politische Korrespondenz« poroča iz Soluna: Preobrat, ki je nastal v tripolitanski zadevi, je povzročil med mohamedanci veliko razburjenje. Pripravljajo najostrejšo represalijo proti Italijanom in italijanski trgovini. Odredba vlade, naj se opuste vsi neprijateljski koraki, se je sprejela z veliko nevoljo. Najraje bi takoj proglasili bojkot proti Italijanom. Čujejo se celo glasovi, naj se zaradi napada Italijanov na Tripolitanijo mašujejo nad vsemi Evropejci. S čim zagovarja Italija svoj korak. Rimski časopisi poudarjajo, da je nevarna situacija, v katero so pred par dnevi prišla italijanska konzula Picentini in Bolgnesi, namenjena za Derus in Bengkasi, nastala že prej, nego so mogli ondotni prebivalci vedeti za italijanski ultimatum.

Turčija prosi za intervencijo.

Turška vlada se je na vevlasti obrnila in poslala noto, v kateri izraža svoje iznenadenje nad postopanjem Italije in se sklicuje na mirovna in humana čustva, da se zabrani prelivanje krvi.

Turška deputacija k carju?

Iz Sevastopola se brzojavlja, da tam pričakujejo turško deputacijo, obstoječo iz odličnih generalov in diplomatov, ki bodo prosili carja za intervencijo v tripolitanskem vprašanju.

Turčija proti italijanskim podanikom.

Iz Soluna poročajo, da je bil italijanski poštni urad v soboto kakor navadno, odprt, toda pred njim je stala turška policija, ki je zabranila vsako uradovanje. Razburjenje se je jako zvečalo vsled vzemirljivih poročil z albanske obali.

Turški podaniki v Italiji pod zaščito Nemčije.

Iz Berolina poročajo, da je Nemčija prevzela na prošnjo turške vlade zaščito turških podanikov v Italiji. Turški oddelek na turinski razstavi. »Messagero« poroča iz Zenove, da je dobil ondotni turški konzul brzojavni ukaz, naj odstrani grb konzulatni in naj takoj odide v Turin ter tam odstrani predmete, ki so razstavljeni v turškem razstavnem paviljonu.

O razpoloženju v Carigradu.

Dopisnik »Berliner Tagblatt« poroča: V turških krogih se boje, da Angleži ne zasedejo Koweita in Bassore. Večje število turških častnikov, večinoma rojakov iz Tripolitanije, je odšlo čez Marseille v Tripolis, da se tam udeležijo vojne. V Tripolisu imajo baje 50.000 mauzerov, s katerimi hočejo oborožiti ondotna plemena, tako da čaka Italijane težko delo.

Aneksija Egipta in Krete?

»Berliner Tagblatt« poroča iz Carigrada: Tu se vzdržuje vest, da okupira Anglija Egipt, Grška pa Kreta.

Anglija hoče zasesti Kreta?

Iz Aten poročajo, da se tam govori, da bo Anglija za slučaj, če se bo Kreta proglasila za neodvisno in proklamirala unijo z Grško, zasedla otok in ga upravljala kot mandatari zaščitnih vesel.

Grški kralj Juri, ki je bil na obisku pri danskem kralju, se vsled poročil o italijansko-turškem konfliktu in vsled nevarnega poslabšanja grško-turškega razmerja naglo vrnja domov, kamor dospe danes.

Mobilizacija črnogorske in srbske armade.

Srbija hoče zasesti Sandžak novopazarški?

Iz Belgrada poročajo: Z ozirom na izbruh vojne med Italijo in Turčijo se proglašajo na merodajnih mestih, da bo srbska vlada tudi nadalje zavzemala korektno stališče kakor do zdaj in da se ogne vsemu, kar bi

LISTEK.

Ljubezen in sovraštvo.

Povest.

(Spisal Anton Antonov.)

(Dalje.)

»O tem se lahko pomeniva kje drugje, tu ni prostor za take pomenke; pa tudi čas je neprimeren,« de pomirjeni doktor.

»Za takega človeka, ki krade in spodkopava čast in ugled oženjenemu možu, je vsak prostor primeren in vsak čas dober,« žali dalje kontrolor zdravnika.

»Ne netite ognja,« ga svari zdravnik.

»Tat časti moje žene ste,« mu zabrusi kontrolor v obraz.

»Tu je vaša čast!« zakriči razdraženi zdravnik ter pripelje kontrolorju klofuto, ki ni več črnil besede, ampak tiho in mirno odšel.

Zdravnik je tudi odšel proti domu, kesaje se svojega nepremišljenege dejanja.

»Jeza, jeza je že marsikateraga spravila v nesrečo!« si je govoril, spravlja se v posteljo. »Sicer sem mu pa le vrnil mlo za drago,« se je še potolažil, potem pa zaspal ob misli na stasito kontrolorjevo ženo . . .

Tisti teden, ko se velik del krščanskega sveta pripravlja na obha-

janje godu Kristovega vstajenja, ti isti teden se je pripeljala Železnikova Mila iz Podravja v Zavinek.

Velik dogodek je bil to za lepega aspiranta, važen za Železnikovo družino in zelo razveseljiv tudi za adjunkta Zgovornu.

Rženu je spet zasijala svetla zarja na njegovem dosedaj za nekaj tednov oblačnem duševnem obnebnju, spet je mogel obiskovati svojo drago Milo, ji zreti v črne oči ter tudi piti slaj iz njenih ustnic.

Železnikova zakonca sta pripisovala veliko važnost tetinemu obisku, Mila pa ga je pričakovala z nekim strahom. Gospa Vernikova je namreč pozdravila po njej njene starše ter jim naznanila svoj poset. Na Veliki ponedeljek popoldne se pripelje.

Zgovornemu srečanju se je Milino poročilo tako prilaglo, kakor se prilaglo hladna voda iz bistriga gorskega studenca žejnemu človeku. Saj mu je povedala, da misli Zalka vedno nanj ter ga ljubi neskončno. Čeprav ji je Zraven, tamošnji poštni uradnik vedno za petami ter vedno zabavlja čezenj pri njej in njenem očetu, se mu vseeno ne vda, ker ima v svojem srečanju njega. Sušnik je obema naklonjen.

Vse to ji je pravila Zalka, ko sta se peljale skupaj pozimi na Štajersko in potem, ko sta se vračale na cvetno nedeljo z izleta na Žago.

»Katerga ima rajši, pa ga naj vzame,« pravi večkrat Zalkin papa poštnemu uradniku. Potem se pa ves svoj prosti čas peha za Zalko, dasi dobro ve, za koga bi je njeno srce.

Zgovornu se je zdelo to Milino pripovedovanje slajše od najlepše godbe.

»In še nekaj imam veselega za vas,« reče nazadnje Mila Zgovornu, ki je kar požiral njene besede. »Zalka mi je obljubila, da pride na Veliki ponedeljek z mojo teto v Zavinek.«

»Češčno in hvaljeno bodi njeno srce!« vzklikle Zgovoren veselo iznenaden. »Besede naj se izpremene v mano, jezik pa naj se ji pozlati!«

In brž je računal v mislih Zgovoren, če ima na Veliki ponedeljek prosto, ali službo.

»Priatelj, prost imam cel ponedeljek!« de vzhitno Zgovoren proti Rženu ter ga objame. In skoraj da bi bil tudi Milo, pa se je še pravčasno spomnil, da se to ne spodobi.

Na Veliko sredo je dobil drobno pisemce od Zalko s prirčno vsebino, iz katere je bilo razvidno tudi vse ono, kar mu je povedala Železnikova Mila.

Veselo je hodil Zgovoren te dni v službo in s koprnečo dušo je pričakoval zares Velikega ponedeljka. Saj se spet snide po dolgem, dolgem času s kraljico svojega srca in zvezdo svojega življenja.

Tovariš Slamnik je imel te dni zelo mnogo opraviti.

»Tako - le kar tri tovariše imeti, ki so zaljubljeni, kakor divji petelin, ni prijetno in ne varno. Vedno jim moram biti za hrbtom,« se je šalil, kadar je sedel pri »lepi Mimici« med sodnikom Pravico, gospo Agato in Francem Pišem.

»Kaj so vsi trije ženini?« vpraša gospa Agata, ki bi bila strašno rada oddala od hiše kako hčer ter jo spravila pod streho.

»Javno priznan in tudi od staršev potrjen je samo še Griva, ali Zgovoren se utegne kaj kmalu zavarovati proti čarobni privlačnosti vseh teh pa brenči naš Benjamin od zaljubljenosti po Zavinku.«

»Kaj pa vi, gospod asistent,« ga vpraša gospod sodni pristav.

»Mi je prav žal,« skremži nalašč svoj hudomušni obraz Slamnik. »Mene se vse ženstvo brez izjeme ogiblje in boji, kakor hudič križa.«

»Menda pa ni tako,« meni gospod Pravica. »Saj še vsaka motika dobi svoj ročnik, pa bi ne našel takle krasen in mlad asistent prostora v kakem dekliškem sren!«

»Kaj pa, če se jih vi ogibljete?« vpraša prav resno gospod Pravica.

»Gospa, tistega pa se ne more trditi o meni,« se brani asistent. »Vedno rad pokramljam z mladimi dekletmi, pa tudi s starejšimi damami se dobro počutim v družbi. Ali nekaj pa

je, česar sam ne razumem. Zaljubljen se še nikdar nisem v svojem življenju.«

»Potem se pa vas mora še - le naučiti,« meni Piš, ki je bil sam še neuk mladenič v tem oziru.

Haha! se zakrohota gospod sodni svetnik. »In učitelj bi toliko vedel potemtakem, kakor učenec.«

Po tej Slamnikovi izpovedi je namenila skrbna mati gospa Agata Olgo Slamnik, Dano pa pristavu Francu Pišu.

Ker je Olga hrepnela po ljubezni, in ker je bil Slamnik lep in mlad fant, se je bilo natanko tako zgodilo, kakor je bila gospa mama ukrenila.

Piš in Slamnik sta se pobratila, Olga in Dana sta se z njima posetile. Piš se je zaročil z Dano, Olga se je zagledala v Slamnika, in Slamnik je začel prvič ljubiti v svojem življenju.

Doktor Slavoj Repnik se je pa vsled teh važnih dogodkov v rodbini sodnikov sklenil končati svoje suho življenje. Nameraval se je ustreti, ali pa obseliti.

Samo pred volitvami se še ni treba, ker te naprednjaki neobhodno potrebujemo. In tvoj šef bi se kar v kuto oblekel ter zlezal v kako samostansko celico,« mu je brnil umreti zdravnik, kateremu edinemu je zapupal doktor Repnik svoj smrtonosni sklep.

(Dalje prihodnje.)

moglo povzročiti zmede na balkanskem polotoku.

Srbija sodi, da so v sedanjih razmerah interesi vseh balkanskih držav solidarni, in smatra to za težišče situacije, kajti nepremišljeni korak kakor balkanske države bi lahko povzročil neugodne posledice za vse balkanske države.

Večina srbskih listov objavlja le brzojavne iz Rima, Carigrada in Pariza o izbruhu vojne.

»Politika« piše o tej zadevi in pravi, da bo Srbija morala braniti svoje sorojake v Stari Srbiji in Makedoniji pred nasilstvi Albancev, ki se bodo zdaj prav gotovo uprli. Zato mora Srbija mobilizirati takoj po izbruhu vojne srbsko armado in mora zato, braneč suvereniteto sultanov, zasesti za čas vojne novopazarški sandžak, da brani ondote Srbe.

»Tribuna« poroča, da se med Belgradom in Cetinjem brzojavno dogovarjajo, kakšno stališče naj se zavzame. List zatrjuje, da bosta Srbija in Črna gora mobilizirali svoji armadi za slučaj, če bi Avstrija hotela nastopiti na Balkanu, in dostavlja: Ne dovolimo nove okupacije Sandžaka, vsako porušitev miru na Balkanu bomo pričakovali z orožjem v roki. Srbija je zdaj za vojno dobro pripravljena.

Nevtriniteta velevalisti. »Kölnische Ztg.« poroča iz Berlina: Geslo velevalisti mora biti: Lokalizacija, da se zabrani evropski požar. Gospodarsko delovanje, trgovina in industrija vseh narodov bi trpeli, če bi se požar v Tripolitani razširil. Dozdeva se, kakor da bi bila mogoča solidarnost, kajti ne glede na posamezna nesoglasja, žele vendar vse države, da se ohranijo dežele pred škodo. Soglasanje francoskega časopisa s postopanjem Italije izhaja iz želje, iztrgati Italijo iz trozeve, ker sicer bi se Francija gotovo drugače obnašala napram ogroževanju miru, ker si pravzaprav želi mir.

Gibanje železničarjev

Iz Štajerskega, meseca sept. Poročali ste že v »Slov. Narod« o železniškem gibanju in o zahtevah, ki jih stavijo železničarji vseh kategorij na upravo, — železniško ministrstvo. Poročali ste tudi o zelo laskavi odklonitvi deputacije narodno organiziranih železničarjev od strani vodje železniškega ministrstva, sekijskega šefa Röllla. Ta laskava odklonitev utegne v kratkem povzročiti zelo, zelo resne posledice, ki bi streele ves vladni aparat in katastrofalno vplivale na gospodarstvo cele Avstrije. Trudijo se sicer oficijozno in neoficijozno po raznih dunajskih časopisih celo akcijo otemniti in povdarjajo na eni strani, da je uprava ugodila vedno vsem, — le izrečenim željam — železničarjev, na drugi strani pa groze z vojaštvom in z represalijami. Eno kot drugo je več ali manj le pesek v oči, via bi gospodje prikrili in zatajili resno in dalekosežno gibanje med železničarji, razdvojili organizacije in pomirili javnost. Posrečilo se jim ne bode ne eno ne drugo! O draginji in specialno o neznosnih razmerah železničarjev, od delavca do uradnika, govoriti bi bilo odveč, da bi pa mogla vlada z vojaštvom vzdržati redni promet in funkcioniranje železniškega stroja, — tega pa gotovo gospodje pri zeleni mizi v železniškem ministrstvu sami ne verujejo!

Slovensko javnost bode gotovo zanimala grupacija železničarskih organizacij, ki pridejo v eventualnem boju v poštev. Avstrijsko organizirano železničarstvo je grupirano v dveh velikih skupinah — koalicijah. — v socialdemokratski in v narodni koaliciji. Obstoji sicer še krščansko-socialna — klerikalna »Verkehrsbund«, ki ima pod protektoratom naših klerikalcev, osobito Goštinčarja, tudi pri nas pod imenom »Prometna zveza« nekaj raztresenih članov, — a to društvo ne pride resno v poštev, in ga tudi nobena druga organizacija ne upošteva, niti ne prizna. Socialdemokratska koalicija združuje v sebi vsa svoja strokovna železničarska društva s 40 do 50 tisoč člani. Bolj zanimiva je narodna koalicija; to koalicijo tvorijo »Liga slovenskih železničarjev« in nemška narodna društva »Reichsbund deutscher Eisenbahner«, »Deutschösterreichischer Eisenbahnbeamtenver.« in »Zugsexpedientenverein«. Ta narodna koalicija šteje okoli 70 tisoč članov. Ligo slovenskih železničarjev tvori šest društev, dve poljski, dve češki in dve jugoslovanski in sicer po eno uradniško in eno neuradniško društvo. »Liga« šteje okoli 45 tisoč članov. Ti imenovani koaliciji ste letos započeli vočigled splošni draginji in neznosnim razmeram med železničarji resno akcijo, da odpomorejo bedi, ki vlada v vseh železničarskih slojih. Postulati, ki sta jih stavili te koaliciji, so stari. Izgovor vlade je ničev! Že leta 1907 so bili stavljeni isti postulati na žel-

ministrstvo, na upravo sedaj podžavljenih čeških in moravskih prog in na upravo južne železnice; tudi preteklega leta so se borila narodna društva za nje. Leta 1907. je prišlo do pasivne resistance na nekaterih progah na Češkem in Moravskem, a je bila cela akcija več ali manj brezuspešna, — kar je v veliki meri pripomogel nastop socialnodemokratskih društev. Preteklega leta je dobilo sicer uradništvo državnih železnice neko zverženo avtomatiko in nižje uslužbenstvo nekaj drobtinice, a glavne točke je uprava kratkoma odklonila. Razmere so se poostrele, draginja je vedno narasčala, beda vseh železničarskih slojev je od dne do dne hujša, in facit vsega — li bode boj po angleškem vzorcu, boj, ki bi v sedanjih, tako mizernih časih vprav katastrofalno vplival na celo Avstrijo?

Prej imenovani koaliciji ste predložili znova postulate železniškemu ministrstvu, in sicer je bila sprejeta od vodje ministrstva, sekijskega šefa Röllla po poročilu »Eisenbahner« socialnodemokratska koalicija pod osebnim vodstvom strokovnega tajnika in državnega poslanca Bučvala je bila 22. septembra od istega sekijskega šefa odklonjena. Dasiravno ste koaliciji vsaka zase predložile zahteve žel. ministrstvu, vendar so te zahteve v glavnih točkah iste in so vsi železničarji solidarni in solidarno zahtevajo takojšno ugodno rešitev. Ako je mislila vlada napraviti spor in v kalnem ribariti, — se ji to pot ne bode posrečilo! Ena kot druga koalicija si je v svesti bede, ki vlada med vsemi železničarskimi sloji, in vsaka si bode dobro premislila na ljubo vlade frontirati, — zada si s tem smrtno udarec. Tudi vlada sama dobro pozna bedo in sredstva, s katerimi je mogoče odpomoci, — a se po stari navadi zviija! Vlada, kot železničarji tudi dobro vedo, kakke posledice bi imel eventualen boj za vse gospodarstvo in kaka katastrofa lahko nastane. Zahteve niso pretirane, ako je bilo denarja za ladje in kanone, mora ga biti tudi za kruh stradalnim železničarjem! Narodni poslanci vseh narodnostij so se izjavili napram narodni koaliciji, da bodo z vsemi močmi podpirali njene zahteve, socialnodemokratski poslanci seveda tudi stoji za svojo koalicijo, in upati in želeli je, da se celi spor mirnim potom reši, kar je gotovo v interesu železničarstva in isti meri kot v interesu vsega prebivalstva.

S tem, da so se narodni poslanci izrekli, da bodo z vsemi močmi podpirali narodno koalicijo, dobi železničarsko gibanje zelo važen političen značaj. Vočigled hudemu boju, ki ga vodi nemškoakacionalno časopisje proti socialnodemokratski stranki radi draginjskega vprašanja in dunajskih izgredov, bode v parlamentu zelo interesantno glasovanje o železničarskih zahtevah. »Slovenski Narod« je že poročal, da je zahtevala narodna koalicija odgovor na stavljen zahteve do 1. oktobra, in da je 1. oktober zelo kritičen dan. Ne ve se, kako se bodo razmere razvile, a to je gotovo, da železničarji vstrajajo pri svojih zahtevah in da si jih bodo znali tudi priboriti, ne oziraje se na eventualne mahinacije s strani vlade ali tretjih oseb.

Politična kronika

V soboto se je vršil na Dunaju ministrski svet, ki se je bavil pred vsem s predpripravami za državni zbor in za zboljšanje materialnega stanja državnih uradnikov in uradnikov državnih železnice. Redakcija novega uradniškega zakona glede zvišanja aktivitetnih doklad še ni končana. Vlada namerava ta zakon prinesiti pred parlament v prvih dneh jesenskega zasedanja.

Zaradi ministrov krajanov si krščanski socialci strahovito belijo glave. Pravijo, da rekonstrukcija kabineta še ni gotova stvar, če pa pride zaradi češko - nemških spravnih pogajanj do imenovanja ministrov krajanov, to še nikakor ne more vplivati na krščanske socialce tako, da bi več ne obsojali te institucije. Mor-da bi se dalo za ta specialni slučaj izhajati s takozvanimi sporazumnimi ministri. Tedaj specialni ministri bi bili po njih volji! V političnih vprašanjih, poudarjajo krščanski socialci, da si hočejo ohraniti politiko proste roke.

Železničarji so imeli v soboto zvečer na Dunaju posvetovanje, v katerem so poročali referenti o nameravanih korakih vlade. Železničarji so sklenili, da to pot še ne bodo izvajali najkrajnjih konsekvenc.

Zaradi Komenškega kol na Dunaju grozi izbruh med občino in niškeavstrijskim železništvom. Namestništvo oster konflikt. Namestništvo je namreč vročilo županu odlok, s katerim zahteva sopetno otvoritev češke šole v III. okraju. V III. okraju se nahaja namreč češka šola, ki jo je dala občina zapreti. Stavbna deputacija namestništva je na tozadevno pritožbo odredila, da mora dati občina nemudoma dovoljenje za zopetno otvoritev te šole. Magistratni okrajni urad pa je izjavil, da tega povelja namestništvenega urada ne bo izvršil, marveč da zahteva odlok naravnost od namestništva. Nato je namestništvo samo zahtevalo takojšnjo otvoritev šole. Sedaj se je sestal meščanski klub, ki je vpil, da je Nemštvo ogroženo in pretakal bridke solze nad češkimi šolami. Končno pa so zahtevali nekateri govorniki, da se občinski zastop upre vladi. Tudi med sejo občinskega sveta je bil ta poziv na boj proti vladi z odobravanjem sprejet in čujte in strmite, — občinski svet ni bil razpuščen!

Prazniki v letu 1912. ostanejo vsled pritiska avstrijskih in nemških škofov na papeža isti, kakor so bili doslej.

Glede maroškega vprašanja je francoski ministrski predsednik poveril zunanjemu ministru nalogo, da informira francoskega poslanika v Berlinu o splošnem stališču francoske vlade napram novim zahtevam Nemčije. Upati je, da bodo pogajanja v kratkem končana.

Angleško mornarico mislijo, kakor razglasa angleško liberalno časopisje, zlasti pa list »News«, zopet pomnožiti za 8 novih dreadnoughtov.

Štajersko.

Drobne novice. Volitve v pridobninsko komisijo okraja Maribor (dežela) so imele za 4. razred sledeči rezultat: Izvoljena sta kot člana J. Lorber, župan v St. Petru pod Mariborom, in Jože Ketis, gostilničar pri Sv. Jakubu v Slov. Goricah, kot namestnika pa Miha Sernc, trgovec v Rušah, in Marko Grizold, posestnik v Račjem. Slovenskih glasov je bilo oddanih 45, nasprotnih pa 7. — Zginil je neznan, kam že 1. avgusta 12letni sin Anton posestnika in krojača Janeza Dolamice iz Kamenščaka pri Ljutomeru. Obleden je bil domače. Kdor kaj zve o njem, naj to javi občinskemu uradu v Kamenščaku. — Volitve v gorenjegrajski okrajni zastop. V skupini kmečkih občin je bilo v okrajni zastop izvoljenih 11 klerikalcev, med njimi dva župnika. V teh »zastopnikih« iz »črnega kota« ni povsem povsem sigurno, ali znajo vsi čitati ali ne. — Prestavljen je pošni asistent Štefan Bele na lastno prošnjo iz Zidanega mosta v Maribor. — Ponesrečil se je v Prymovi tovarni na Polzeli delavec Lorbek. Cirkularna žaga mu je močno poškodovala roke. Spravili so ga v celjsko bolnico. — V Mariboru se vrši danes sestanek štajerskih trgovcev s senom. Posvetovati se hočejo o centralizaciji izvozne trgovine s senom. — Zgoraj je hlev posestnika Karničnika v Slovenjgradcu. Ker je ležalo poslopje sredi mesta, je bil ogenj za sosedstvo zelo nevaren, vendar pa so ga omejili. Zažgali so bojda otroci. — Iz Ljutomer nam pišejo: Posebna vojaška komisija je nakupila tu za domobransko topničarstvo 24 konj za 18.900 K. Dovedenih je bilo skupno 64 prekrasnih konj, ki bi jih bila komisija kupila vse, ako bi se ne morala ozirati tudi na druge kraje in kronovine. Premij je bilo razdeljenih od poljedelskega ministrstva za 700 kron. Zopet lepo spričevalo za umno konjerejo na Murskem polju.

Važna pridobitev za Ptuj. Bližu 2 in pol leti trajala je borba za krčmarsko koncesijo v Narodnem domu v Ptuj. Orni in njegova šnoparska zlahta in klika, ki hoče v Ptuj monopolizirati vse krčmarske koncesije in vsakega Slovenca izključiti, se je na vse pretege trudila, onemogočiti podelitev te koncesije »Akejski družbi združenih pivovariv Žalec in Laški trg«. Toda nič ni pomagalo. Pred kratkim je e. kr. namestništvo v Gradcu podelilo imenovanju družbi koncesijo za javno gostilno v Narodnem domu v Ptuj. Če se pomisli, da imamo v Ptuj samo 4 slovenske krčme in da v slučaju, če ena ali druga teh koncesij vsled smrti ali ženitve pride lahko v nasprotne roke, je razvidno, kako pametno in previdno je prejšnji čitalniški odbor pod predsedstvom zaslužnega g. Fran Pollaka mag. pharm. ravnal, da se je začel potegovati za krčmarsko koncesijo v spodnjih prostorih Narodnega doma v Ptuj. Vse ostale 4 slovenske krčme lahko pridejo v

bližnji ali daljni prihodnosti v tuje roke. Mestna politika Orniga in njegove klike obstoji v tem, onemogočiti vsako gibanje slovenskega življa v mestnem obzidju, kar se da lahko na tak način doseči, če nima Slovenci v mestnem pomerju pripravnega prostora s javno gostilniško koncesijo, kjer se lahko zbiramo in uprizarjamo javne prireditve. Sedaj so te zapreke za doledni čas odstranjene. Sicer je mestni zastop sklenil vložiti rekurz proti naredbi e. kr. namestništva v Gradcu na vis. ministrstvo notranjih zadev. Upajmo, da ostane ta rekurz glas vpijočega v puščavi. Značilno je, da je znani širokoustni vsenemški hujskač in e. kr. nadoficijal Hermann Kersehe, ki niti v mestu ne stanuje, kot mestni odbornik predlagal ta rekurz vložiti. Nesramnost teh e. kr. nemških hujskačev pri e. kr. okrajni sodnji v Ptuj presega že vse meje. Treba bi bilo, da bi se za to stvar pobrigali slov. drž. poslanci, in da bi osobito g. Miha Brenčič sedaj pokazal, kako daleč sega njegov vpliv in veljava. Če bi ministrstvo ugodilo temu brezsmiselnemu in nagajivemu rekuru mestnega zastopa, je razvoj slovenskega življa v Ptuj nemogoč, posebno sedaj ko so zadnje volitve pokazale, da vesla mestna in okoliška duhovščina (čč. očetje minoriti) popolnoma pod Ornigovo zastavo. Nekateri duhovniki so sicer že izstopili iz Čitalnice, ker je baže preliberalna. No čitalniški odbor dovoljuje vseeno njihovim pristavšem svoje prostore, kar se bo moralo opustiti, če gospodje vedno le hujskajo proti slovenskim »liberalcem« v Ptuj.

Stari čitalničar.

Koroško.

Nezgode. Minar Gašper Nošič, uslužben pri posestniku in mlinarju V. Schullerju je prišel prednočjem precej vinjen iz gostilne in hotel odpreti zatvornice na jezu. Pri tem je padel v vodo in utonil. — Delavec v papirnici v Ponau J. Bergman je hotel sneti s kolom jermen iz nekega koleasa. Jermen je zgrabil kol in ga zavrtel, pri čemur je udaril Bergmana po glavi in mu popolnoma razbil spodnjo čeljust. Bergmana so odpeljali nezvestnega v bolnico. — V Spitalu hudo razsaja med otroci griza. Včeraj sta umrla za grizo 2 dečka, zelo veliko otrok pa je nevarno bolnih. Bolezen se hitro širi in šola je že precej izpraznjena. Občinski urad je izdal obsežne zdravstveno varnostne odredbe, šola pa še ni zaprta. Tudi v okolici je umrlo za grizo že več otrok.

Hišne preiskave. Iz Borovelj poročajo, da je uvedlo državno pravdnštvo več hišnih preiskav v Borovljah. Preiskave so v tesni zvezi z aretacijo trgovca Hessa v Steyerju, ki je dobival iz tovarne za puške v Steyerju ukradene puške Manliherjevega in Schönauerjevega sistema. Uspeh teh preiskav še ni znan.

Primorsko.

Imenovanje. Namestniški koncipist Artur Lelas je imenovan za deželnega zadržnega instruktora s sedežem v Zadru.

Pomorski promet v Trstu. V Trst je priplul Lloydov parnik »Palacky«, ki je pripeljal veliko izselnikov iz Grške, ki gredo v Ameriko. Iz New Yorka pa je priplul parnik »Martha Washington«, ki je bil napolnjen z ameriškim izselniki. Ker je pristal parnik med vožnjo tudi v Neapolju, so vse potnike zdravniško preiskali in parnik popolnoma desinficirali. Včeraj ob 3. popoldne pa je odplul Lloydov brzoparnik »Kleopatra« v Aleksandrijo. Imel je 120 slonskih pasažirjev, 34 pasažirjev v drugem razredu in zelo veliko izselnikov v Egipt v tretjem razredu. S tem parnikom se je odplul v Egipt tudi Slatinpaša in baron Palm. Na parnik so naložili v Trstu tudi velik zaklad. Odplul je parnik v Egipt nič manj kot za 18 milijonov mark v zlatu, Takoj za njim pa je priplul iz Grške parnik »Tirol«, ki je bil naložen s samim posušenim grozdem iz Grške.

Izpred poročnega sodišča v Trstu. V soboto se je vršila v Trstu pred poročnim sodiščem obravnava proti zasebnemu uradniku Fratellanze Artigiane Arturju Becku zaradi uradne poneverbe. Kot blagajnik te družbe je on sleparil že od 22. julija 1906 na ta način, da je vpisaval v blagajniško knjigo vedno manjše zneske, kot jih je prejemal. Beck trdi, da on ni denarja poneveril, marveč, da so denar neznani tatovi pokradli. Dobil je enkrat baže v svojem denarnem predalu tuj ključ v predalu pa je manjkal denar. Poneverjena vsota znaša 11.979 K 24 v. Sodni izvedenci strokovnjaki so poneverjenje konstatirali po knjigah, ta izrek pa so tudi potrdile razne prič. Poročniki so vprašanje krivde goljufije potrdi-

li in sodišče je obsodilo Becka na tri leta poostrene ječe. Danes se vrši obravnava proti Francu Franceschiniju zaradi požiga.

Nezgode. Nenadoma je umrl v svojem stanovanju na cesti Industria 40letni zasebni uradnik Juri Giorgacopulo. Postalo mu je slabo, poklical je zdravnika, ki je takoj prišel in našel bolnika že mrtvega. — Neznani voznik je povozil na cesti Grumula v Trstu 15letnega S. Vatočca in ga težko poškodoval. Rešilo društvo ga je odpeljalo k staršem. — Zblaznela sta 19letni pek na Lloydovem parniku »Wien« Alojzij Pertot in 33letni delavec Dominik Demarechi. Oba so odpljali v opazovalnico deželne bolnišnice. — Med gostilniškim preprom je zavijtel neki gost z nožem proti 26letnemu delavcu Geronu, Geron je zagrabil nož in si prerezal vse kite in žile na roki. Ker je močno kraval, so ga odpeljali v bolnico. — Padla je na stopnicah kapucinske cerkve v Trstu 70letna učiteljica klavirja Marija Krasel, in se je tako težko poškodovala na glavi in na rokah, da so jo morali odpeljati v bolnišnico. Z odra tretjega nadstropja je padel na cesti Vito v Trstu zidar Gandrus in si je prebil lobanjo. Na parniku »Petka« je padel raz vrha jarbole mornar Matija Uglešič in se smrtno nevarno poškodoval. Odpljali so ga v bolnico.

Prepovedane ostrige. Mestni magistrat tržaški je izdal razglas, v katerem se nadalje prepoveduje prodaja ostrig v Trstu. Kolera je sicer v mestu prenehala, vendar pa je nevarnost, da se še vedno lahko занese in novo razširi.

Predrzen vlom. V soboto opoldne se je skril v skladišču trdke za porcelan Zennaros Gentilli neznan tat in odprl s silo med opoldanskim odmorom denarna predala skladiščnika Lavrentiča in blagajnika Kramerja. Iz predala prvega je ukradel 143 K iz drugega pa 360 K. Popoldne so aretirali 28letnega dminarja Avg. Custerlina, ki je na sumu, da je izvršil vlom.

Promet v Sredozemskem morju. Ker so se radi nastale vojne med Italijo in Turčijo razširile, vesti, da se ustavi promet na nekaterih sredozemskih pomorskih progah je izdal avstrijski Lloyd razglas, v katerem zanika te vesti in poudarja, da ostane pomorski promet v Sredozemskem morju kljub vojni popolnoma neizpremenjen.

Preiskava v kaznilnici v Gradišču. V moški kaznilnici v Gradišču ob Soči je uvedlo državno pravdnštvo ostro preiskavo zaradi pretepanja in surovega ravnanja s kaznenici. Preiskavo vodi goriški državni pravdnik A. Jeglič.

Kako je prišlo do umora srbskega kralja Aleksandra in kraljice Drage?

XXI.

V ministrstvu notranjih del.

Ko je vojska proglasila novega kralja, je Genčić predlagal, da je treba zavzeti ministrstvo notranjih del in upravo mesta Belgrada.

Naravno je, da sva bila Mašin in jaz takoj za ta predlog. Mašin je nam dal na razpolago dva oficirja in nekaj vojakov. S temi smo odšli Genčić, Rajović in jaz v ministrstvo, Mašin pa je ostal na svojem mestu.

Šli smo mirno mimo vojakov ter vstopili skozi glavna vrata v ministrstvo.

Tu smo našli dva žandarma in enega zaspanega slugo. Poslopje je bilo vse razsvetljeno. Dali so razsvetliti poslopje radi hrupa in streljanja, ali je bilo ministrstvo navadno tako razsvetljeno, mi ni znano.

Zandarmi in sluga se niso gani-li, menda so že bili navajeni na večkratna iznenadenja. Docela komodno smo prišli v ministrstvo ter je zavzeli. Čim smo vstopili v uradne prostore, je Genčić stopil k telefonu.

»Halo, kdo je pri telefonu?«

»Tu je uprava mesta Belgrada.«

»Tu je minister notranjih del Genčić. Zaukazujem, da najstrožje in najresnejše pazite in vse ukrenete, da se v mestu ne dogode nobeni neredi. Vsako, tudi najmanjšo stvar mi takoj sporočite.«

»Razumem,« je bil odgovor.

Na to je Genčić hodil sem in tja, sprejemal poročila iz dvora ter izdal razne naredbe.

Jaz sem ostal pri telefonu ter od časa do časa dobival obvestila, da je v mestu vse mirno.

A kaj se je med tem dogodilo v dvoru in drugje?

General Laza Petrović.

Ko smo mi odšli v ministrstvo notranjih del, je polkovnik Mašin, kakor sem že omenil, ostal sam na dvorišču, oficirji pa so hodili po dvoru ter iskali kralja in Drago, a jih niso mogli najti.

Ker je bilo vse njihovo lkanje brezuspešno, jim je prišlo na misel, da bi poiskali generala Lazo Petrovića, ki bi jim morda vedel pokazati, kje se nahaja kralj Aleksander.

Za to posel določeni oficir je vedel za sobo, kjer spi eden najnevarnejših žandarmov. Ta sobica je bila pred sobo, v kateri je spal general. Oficir je vzel dinamično patrono ter jo zapalil pred vratmi. Eksplozija je razrušila vrata ter smrtno ranila onega žandarma, da je postal za vsak odpor nesposoben.

General, ki je imel pri sebi velik revolver, je takoj izpalil 6 strelcev. Ker ni imel več patronov, je moral prenehati s streljanjem.

Častniku je bilo največ ležeče na tem, da postane general brezopasen, zakaj nihče ni imel namena streljati na generala.

Kmalu na to je došel oficir, ki je imel nalogo poiskati Lazo Petrovića, da pove, kam sta se skrila Aleksander in Draga. Ko so mu povedali, kaj se je preje zgodilo, je stopil z revolverjem v roki pred generala ter zaklical:

»General, sedaj ste izpalili iz revolverja vseh 6 strelcev. Ker se sili ne morete ustavljati, vas pozivam, da se udaste.«

»Udam se,« je bil odgovor. Na to so generala odvedli v dvor.

Na potu tjakaj je zapazil polkovnika Mašina ter ga vprašal:

»Kaj pa je to, g. polkovnik Mašin?«

»Saj vidite, kaj je,« je bil odgovor.

Smrt kralja in kraljice.

Ko so prišli v dvor jimi je Laza precej dolgo časa vodil semtertja ter skupaj z oficirji iskal kralja Aleksandra in kraljico.

Končno so prišli do nekih vrat. Tu se je ustavil general in rekel:

»Ako nista tu, potem ne vem, kje bi mogla biti.«

Nasproti velike postelje so bila z draperijo zakrita vrata, katera so oficirji smatrali za okno, ker so bila od naslednjega okna, skozi katerega se je videlo na dvorišče, oddaljena sorazmerno kakor okno od okna.

Oficirji, ne spoznavajoč se v dvoru, niso računali s tem, da se je nahajala na vogalu z ene in druge strani dvorca mala skrita sobica.

Dnevne vesti.

Deželne električne naprave.

Klerikalni prvaki morajo svoje pristaje smatrati za jako nerazsodne ljudi, ki se jim da natveziti — vse. Zdaj jim citirajo plitvi in popolnoma splošni članek, ki ga je v nekem nemškem listu obelodanil tisti slaboglasni Rieger, ki je nekoč v Trzinu rogovilil, dokler ga niso iz službe spodili. Ta Rieger je torej spisal popolnoma splošen članek o nameravani elektrini centrali, članek, v katerem se ravno tega ogne, kar je bistvo celoga vprašanja. Rieger sicer absolutno ni mož, čigar mnenje bi bilo količjak upoštevati vredno, ali če hvali idejo, ni s tem še prav nič rečeno. Ideja, z ustanovitvijo elektrine centrale povzdigniti obrtnost ter industrializirati kranjsko deželo, je dobra in še živa duša ni te ideje obsojala, najmanj slovenski naprednjaki, katerim bi bila centrala bolj v korist, kakor klerikalnim kmetom. Naprednjaki smo le vedno stali na stališču: dokazite, da zmore dežela ogromne stroške za centralo in doprinesite dokaz verjetnosti, da se bo centrala rentirala vsaj v tolikem času, da nas obresti od inventiranega kapitala ne bodo ruinirale. To je bistvo vprašanja, za to se gre, za rentabilnostni dokaz in finančno podlago. O tem pa govori Rieger ravno tako malo, kakor njegov najnovejši čestilec dr. Lampe. — Značilen pojav je pa ta »Slovenec« članek. Iz njega se namreč spozna, kako je klerikalnem pa že prav vse dobro, samo da bi svojo spekulacijo opravičili. V Riegerovem članku je namreč tudi več neumnosti zapisanih, a »Slovenec« jih je ponatisnil, ker ve, da njegovi bralci niso prav nič podučeni. Tako pravi Rieger, da ima dežela svojo lastno banko z 10 milijoni; banko ima dežela — na papirju, a ta banka nima še nobene vloge. Rieger je v svoji nevednosti zamenjal 10milijonski dolg, ki ga je napravila dežela, z vlogami, ki jih ni. Pa to »Slovenec« ni nič motilo, samo da je mogel povedati svojim očitnikom: glejte, še nemški strokovnjaki odobravajo naše delo. Zato je treba, da si tega »strokovnjaka« malo ogledamo. Rekli smo že, da so v Trzinu spodili Riegro iz službe. Simon Rieger je bil nekdanji orožniški četovodja. Vsa čast orožnikom — ampak inženerskih in hidrotehniških študij jim ni treba. Ko je Simon Rieger zapustil orožniško službo, se je sam proglasil za — rudniškega inženerja in ker je po značaju predrzen, ker je gostobeseden in velik sovraznik Slovencev, so ga nemškutarji v

Trzinu napravili za vodjo rudnika pri Sv. Anli. C. kr. rudniški urad v Celovcu je Riegro prepovedal, imenovati se »rudniški inženjer«. Riegrovo rudniško inženerstvo je rudarsko podjetje pri Sv. Ani spravilo na kant; moral je pobrati šila in kopita ter odjadrati na sosedno Koroško — koder v isti smeri naprej deluje. Na Kranjsko ga pa še vedno vežejo sladki spomini. Zdaj in zdaj si poišče na Kranjskem kakoga kalina. To pot je doletela taka usoda »Slovenca«. Sklicevati se na takega lajka, kakor je Rieger, to je pred bogom in pred ljudmi velika blamaža. Privoščimo »Slovencu« to blamažo, ker imamo dovolj pravih strokovnjakov in se zato ni treba čisto nič ozirati na pisarije grošev potrebnege nemškega sušmarja Riegro. Klerikalci pa ne poslušajo strokovnjakov, ampak le take ljudi, kakor je ta Rieger. Kaj čuda, da napravijo potem tako imenitne kupčije, kakor je bila ona dr. Lampeta, ki je kupil 5 mlinov za 190.000 K, dasi še nihče ne ve, ali bo ves projekt sploh izvedljiv ali ne. Le tako naprej. Na zadnje bo še Rieger prav imel in na posodo vzetih deset milijonov bo izginil v valovih Save.

— Zoper draginjo. Socijalno-demokratska stranka je včeraj priredila v areni »Narodnega doma« shod. Arena je bila natlačena polna občinstva delavskega stanu. — Shodu je predsedoval dr. Tomšič, govoril je pa Etbin Kristan. Sprejeta je bila primerna resolucija.

— Vse kar je prav! Klerikalno prosvetno društvo za sv. Jakoba okraj se ne more razviti. Zdaj so cele štiri tedne napovedovali zborovanje in je neoprestano prestavljali, ker niso vedeli, katera nedelja in kateri čas bi bil bolj ugoden, da bi ušli več udeležencev, seveda ne organiziranih, ker takih klerikalci nimajo, ampak slučajnega navala. Naposled so to zborovanje priredili včeraj popoldne pri Kamničanki na Sv. Jakoba trgu. Izbrali so ta dan, ker je bila pri Sv. Jakobu nekaka porejunkula (rožensvenska Marija) in so bile pokonci Marijine device in pa terciari, kojih žene hlače nosijo. A čudno klavirno je bilo na tem zborovanju. Nič drugega ni bilo zapaziti, kakor v vsaki drugi gostilni. Toda grajati moramo način, kako so klerikalci lovili ljudi, da bi šli na to zborovanje. Ko so zjutraj ljudje odhajali od šeste maše, so trije ministranti ne le pri zadnjih vratih, ampak tudi v zakristiji in celo v cerkvi sami, delili valila za to popolnoma posvetno prireditev. Ženske so mislile, da dele ministrantje kake molitvice ali odpuške. Listov je bilo kot listja in trave. Vse kar je prav! Če šentjakobski župnik ne ve, kaj se v cerkvi spodobi, mu bodi povedano, da spada razdeljevanje reklamnih listkov za cirkuse, menažerije in opičja gledališča ravno tako malo v cerkev, kakor razdeljevanje reklamnih listkov za oštrijarska zborovanja. Kdor hoče biti župnik v Ljubljani, mora imeti malo manir in nekaj soli v glavi.

— Stavka peric. Z današnjim dnevom so pričele ljubljanske perice stavkati. Povod za to jim je dal mestni magistrat, ki je pericam z današnjim dnem odkazal prostor v mestni jami na Kodelovem, torej zunaj mesta. Do sedaj so imele perice svoj prostor v bližini Ledinske šole, torej prilično na sredi mesta. To je popolnoma odgovarjalo razmeram in tudi potrebam prebivalstva. To je bilo v času, ko je imela na magistratu besedo narodno — napredna stranka. Sedaj pa, ko gospodari na mestnem magistratu vladni komisar, ki je popolnoma pod vplivom klerikalcev, pa so naenkrat pahnili perice ven iz mesta ter jim odkazali tak prostor, ki je zunje popolnoma brez vrednosti, ker je od mesta preveč oddaljen. Perice so večinoma iz Bizovika in Hrušice, torej imajo z doma skoro prav tako daleč v Ljubljano, kakor s prostora, ki ga jim je sedaj odkazal magistrat. Takšnega prostora seveda ne morejo rabiti, zato raje ostanejo doma in opuste svoj posel, zlasti ker se je gospodom na magistratu še zdelo potrebno, da so pericam zvišali pristojbino od 110 na 180 K. Vpraša se, kdo je pravzaprav kriv tej najnovejši proti pericam naperjeni magistratni naredbi? Kdor pozna sedanje razmere na magistratu, ve, kdo tiči za to naredbo. Znano je, da skušajo klerikalci dobiti vse obrate v svojo roko, znano je tudi, da že zdavnaj mislijo napraviti v Ljubljani veliko pralnico, s katero bi odjedli kruh ubogim pericam. Kakor čujemo, so si za to pralnico že izbrali prostor ob ljubljanski nad mestom na trnovskem svetu. Da pa klerikalci niso naklonjeni pericam, to je že stara stvar. Po vseh samostanih, v Alojzijevejšu in drugih klerikalnih zavodih že zdavnaj perejo sami in ne dajo pericam zaslužiti niti vinarja. Iz tega se vidi, da zasledujejo klerikalci s svojim postopanjem proti pericam svoje posebne namene in ni dvoma, da so klerikalci Rojina in ostali klerikalni prisidniki, ki opravljajo

sedaj na magistratu posle občinskega sveta, vplivajo na vladnega komisarja, da je izdal ukaz, naj se perice požene iz mesta. Da so s tem ukasom oškodovane ne samo perice, marveč tudi ljubljansko prebivalstvo, je jasno. S tem bo oteženo delo pericam, za ljubljansko prebivalstvo pa je nastala nevarnost, da se stroži za perilo izdatno povišajo. Zato mora vsak pameten človek zahtevati, da se pericam odkáže zopet stari prostor, ki je odgovarjal tako interesom peric, kakor tudi ljubljanskega prebivalstva.

— Za nevetilni dan? so poslali še ga. dr. Tavčarjeva 3 K; ga. notar Hudovernikova od dr. Stergarja darovanih 10 K; ga. K. Bernatovičeva 4 K 84 v, tako, da znaša sedaj njena zbirka natančno 700 K, in ga. Kleinova, neimenovana gospa in g. Z. Verbič a 1 K, torej skupaj 3 K.

— Ljubljansko semenišče ostane radi poprav zaprt do 9. t. m. S tem je kandidatom za svečeništvo dan nov rok, da še enkrat premislijo, kaj čaka one, ki se ne udado slepo za orodje fanatičnega divjanja kranjskega škofa.

— Zrtef. Včeraj popoldne so pokopali v Krškem železniskega mojstra Karla Vaniča, ki je že delj časa bolehal za jetiko in bil tam na dopustu. Pokojni, ki je bil še jako mlad, si je nakopal bolezen pri železniški službi. Postrila pa se mu je bolezen posebno na orožni vaji, katero je Vanič odslužil kljub svoji bolezni, ker se je bal zažuganega mu zapora v slučaju obolenja. Pogreba se je udeležilo veliko domačinov in njegovih tovarišev. Tovariši in prijatelji iz Trate pri Škofji Loki, kjer je zadnji služboval, so mu poslali kot dobremu tovarišu in odkritemu prijatelju krasen venec. — Bodi mu blag spomin.

Z Viča se nam poroča: Trpinčanje živali je oblastveno prepovedano, vkljub tej prepovedi in svarilu se nahaja na Viču neka sirovina — po domače sliši na ime Miš — ki je tako neusmiljen, da pretepa in trpinči živino brez vzroka, da se ljudje in občani nad tem zgražajo. Skrajni čas je že, da bi se ondoto orožništvo za to nekoliko zanimalo.

V Starem trgu pri Rakeku je danes umrl abiturient idrijske realne Fran Kaundare. Pogreb bo v sredo popoldne ob 8. Pokojnik je bil priden dijak in povsodi priljubljen. Blag mu spomin.

Iz Mokronoga. Napredno politično in izobraževalno društvo za kolizejski okraj v Ljubljani je nabralo v svojem okraju za nas pogorelec lepo vsoto 560 K 61 v. Hvaležni sre izrekamo prisrčno zahvalo sl. društvu za trud, ki ga je imelo z nabiranjem, a blagim darovalcem za darovane zneske. Posebno pa se zahvaljujemo društvu predsedniku g. Iv. Bajžlju, trgovcu z gramofoni, kateri je zbiranje darov sprožil in vodil. Bog povrni vsem stotero.

Pogoreleci.

Na cesti od Lesece proti Bledu je bila 28. m. m. zvečer napadena pošta od neznanih tolovajev, kateri so strah celi okolici. Napadli so pred nedolгим časom tudi neko žensko, nekega fujakerja ter ranili tudi nekega krojača. Prosimo slavno glavarstvo, da takoj pomnoži orožništvo, da se pride tem ljudem, katerih je baje več, takoj na sled, da ne trpi naš Bled na svojem dobrem glasu. Treba bode več patrulj posebno po noči. Cesta od Lesece do Bleda je ponoči prav nevarna, ker se zgodi malone vsak večer kak napad. Prosimo nujne odpomoci.

Radovljčanom v vednost! Od dobro informovanega bivšega ljubljanskega pristaša S. L. S. smo prejeli te-le vrstice, ki jih dragevolje priobčujemo. G. urednik! Opušitate, ker vas nadledujem s to-le vestjo. Pretečeni teden sem se mudil na Brezjah. Od tu sem je mahnil ekoci prijazno Radovljice na Bled. Ker že več let nisem videl Radovljice, sem si natančneje ogledal. Napredovala je v mnogem oziru. Toda moje začudenje je doseglo višek, ko sem videl zbrano gradivo, s katerim hoče tamošnji skopi dekan zidati »Katoliški dom«. Vprašal sem tu, vprašal tam, češ, kdo da za to stavbo potrebn denar. Vedel ni nihče! — Mislim sem si angelci ga vendar ne postavijo, zvedeti moram. Prišedši v Ljubljano sem pričel poizvedovati, kje se bo vzela denar za to stavbo. Zvedel sem zaupno to-le: »Denar za to stavbo se vzame iz cerkvenega premoženja radovljiške farne cerkve.«

»Čiste volitve.« Z dežele nam poročajo: Na nekem shodu c. kr. uradnikov v Ljubljani je govoril profesor Jare, po volji kaplanov in fajmoštrov državni poslanec, da ovirajo klerikalci zato konstituiranje ljubljanskega občinskega zastopa, ker hočejo imeti »čiste« volitve. Kako umevajo klerikalci »čiste volitve«, nam jasno kaže slučaj v neki občini na Kranjskem pri zadnji državno-zbornski volitvi, kjer je župan kar »poptikanec« glasovnice razdaljal. In zato ni čudno, če je klerikalni kandi-

dat prejel v dotični občini kar nad sto glasov. Mogoče bi bilo dobro, ko bi se državni pravdnik zanimal za ta slučaj ter opozoril dotičnega župana na § 8 zakona o volitvah za državni zbor. Gospodine Jare — vprašajte svoje kolege, kdo je bil izvoljen na podlagi tako »čistih« volitev!

Starši, pasite na otroke! Iz Moženj pri Radovljici nam pišejo: Strašna nesreča se je prigodila v sredo 27. t. m. ob 10. dopoldne v mlino Zupana, vulgo Pozinu, v Mošnjah. Starši so poslali gledat 10letno hčerko Reziko v mlin, kako melje. Otrok se je približal v svoji radovednosti preblizo kolesu, ki je pograbilo dekletce za krilo, jo zasukalo parkrat okrog in mlin se je ustavil. Starši, čudeč se, zakaj se je mlin ustavil, hitre gledat, kje tiči vzrok. In strašen pogled se jim je nudil. Otrok, ves premečkan, s hudo luknjo v glavi, je tical med kolesjem — mrtev. Kdo popiše žalost staršev? Pogreb nesrečnega otroka je bil v četrtek dopoldne.

V Ameriko se je včeraj hotel odpeljati Anton Sušteršič iz Požar pri Krškem ter se s tem hotel odtegniti vojaški dolžnosti. Nakano mu je pa na kolodvoru preprečil nadstražnik Kržan s tem, da ga je odvedel v zapor. Hkrati je pa varnostni organ tudi ustavil posestnika Matijo Perniška iz Podboršta, kateri je na sumu, da je hotel Sušteršiča čez veliko »lužo« izvabiti.

Najdemo. Železniški uslužbenec je našel suknjič, v katerem je bila večja vsota denarja. — Učenka Viki Fetter je našla srebrno verižico. — Sprevodnik cestne železnice g. Ferdinand Grobin je našel zlat ščipalnik.

Pobegnil je v soboto od dela starega vojaškega oskrbovališča prisiljenec Karel Schinagel. Pri pobegu je baje ukradel delavcu Franu Prepeluhu 16 K vreden suknjič.

Karambol. V soboto popoldne sta na Dunajski cesti skupaj trčila nek izvozeček in kolesar, mizarski mojster Jaklič. Le-ta je pri tem padel s kolesa ter se pri padcu na nogah znatno telesno poškodoval. Tudi kolo se mu je tako pokvarilo, da ima 190 K škode. Krivda baje zadene samo izvozečka.

Sirovine. Snoči je v neki gostilni na Poljanski cesti plesala neka ženska s svojim prijateljem ter pri plesu po naključju z roko zadela tam nahajajočega četovodjo 27. pešpolka, ki je imel poleg sebe tudi dva prostaka. Vsi trije so takoj skočili pokone, začeli plesalko tako zmertjati, da so jih morali postaviti pod kap in za njimi zapreti vezna vrata. Čez nekaj časa so se pa ojunčili ter začeli po vratih toliko časa razbijati, da je prišla vojaška patrulja in vse tri junake odvedla v vojašnico.

Tatvina. Minuli mesec je bila v nekem hlevu v Kamniku posestniku Antonu Zajcu iz Lipelj ukradena zlata žepna ura s srebrno verižico, v skupni vrednosti 277 K. Storišca še niso dobili.

Trpinčenje živali. Ko je v četrtek nek hlapec z dvema kljusetoma peljal po Karlovski cesti jako težko obložen voz premoga in zavil na Grubarjevo cesto, sta se konja vsled teže ustavila. Ker voza nista mogla premakniti dalje, je ubogo žival hlapec začel bičati, da je iz nsmiljenja do nje priskočilo 5 mož in ji pomagalo voz spraviti naprej.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvor. odpeljal v Ameriko 25 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa 90. Na Dunaju se je odpeljalo 30 Kočevarjev in 25 Slovencev kostanj peč.

Izgubila je delavka Neža Bramorjeva rjavo denarnico, v kateri je imela 24 K denarja. — Neka dama lorino.

Iz šale resnica. V petek sta se na Pokopališki cesti šalila dva hlapca, katera sta si naposled skočila v lase in je eden pri tem vrgel svojega nasprotnika na tla, mu pokleknil na prsa ter ga na obrazu znatno telesno poškodoval. In tako bode ta »šala« imela posledice.

V past padel. V petek sta dva stražnika izvršila na Marije Terezije cesti neko aretacijo, v katero se je začel vmešavati delavec Alojzij Kärfer in ni preje dal miru, da je tudi sam zapadel usodi. Ko so mu natančneje preiskali obisti, so prišli tudi na to, da mora fant prestat pri okrajnem sodišču mesec zapora, potem bode pa oblekel vojaško suknjo.

Društvena naznanila.

Slov. trg. društvo »Merkur«. Kakor smo že poročali priredi slov. trg. društvo »Merkur« v slučaju, da se prijavi zadostno število udeležencev, v letošnji zimski sezoni brezplačno tečaj za laščino, tesnopis in knjigovodstvo. Gg. člani, ki nameravajo obiskovati katerega teh tečajev prosimo, da sporoče društvo do 7. t. m.

Kolesarska dirka. Klub slovenskih biciklistov »Ljubljana« je imel včeraj popoldne cestno dirko iz

Medvoč v Sisklo, od 12. do 2. kilometra. Navzile slabemu vremenu se je dirka obnesla povoljno. Prvi je prevozil progo 10 kilometrov g. Rudolf Zalokar v 20 min. 40 sek., drugi g. Fran Ogrin v 21 min. 50 sek., tretji g. Artur Bačar v 22 min. 12 sek.; ostali dirkači so prevozili progo v maksimalnem času. Zvečer je bil kolesarski sestanek pri »Novem svetue«, pri katerem so se razdelile prvem trem častna darila. Klub slov. biciklistov »Ljubljana« več kot 10 let ni prirejal dirk, sedaj pa je v klubu, kakor kaže, vzklile novo življenje.

Slovensko — laški krožek ima danes zvečer ob pol 8. v mestnem dekliskem liceju (l. nadst. na levo) svoj redni občni zbor. Upati je na polnoštevilo udeležbo vseh dosedanjih članov; udeležbe se naj pa obnega zboru tudi vsi oni, ki nanovo nameravajo pristopiti krožku.

Češki krožek se otvori danes ob 7. zvečer v »Prosvetni« dvorani v Mestnem domu. Prvi tečaj bo v ponedeljek in sredo od 7. do 8., drugi tečaj pa v sredo od 7. do 8. Naknadne priključitve se sprejemajo danes (za 1. tečaj) in v sredo (za 2. tečaj).

»Sokol« v Štepanji vasi. Včeraj popoldne je bila v narodni gostilni pri Briclju ob novem mostu v Štepanji vasi ustanovna glavna skupščina že dolgo pripravljane društva. Tako je tudi tukaj, na pragu Ljubljane, razpel svoje peroti čili Sokol. Naj bi tudi tukaj, v prijazni Štepanji vasi, kakor drugod blagodejno vplival na čilost in krepki razvitek telovadeev, jim jačil duha ter jih v vsakem oziru dvigal kar najviše. — Jako dobro obiskanemu občnemu zboru je predsedoval g. Ivan Bricelj, navzoč je bil tudi zastopnik »Sokolske župe Ljubljana I.e«, ki je črtal namen in pomen sokolstva, g. župnik Berce pa važnost sokolstva za narodno probujo. Pristopilo je takoj okoli 60 članov, vmes 5 ustanovnikov. Odbor, ki se je po sklepu skupščine konstituiral je sledeči: starosta Ivan Bricelj; posestnik in gostilničar v Štepanji vasi; podstarosta Anton Novak, gost. in posestnik v Štepanji vasi; načelnik Ivan Brunčič, odborniki: Jernej Hlešč, blagajnik, Franc Lokar, tajnik, Jože Anžič, Franc Anžič, Vinko Anžič, Fr. Zore, Alojzij Zore, Anton Rebernik in Jakob Kregar. Namestnik: Fr. Rebernik, preglednika računov: Iv. Anžič, pleskar v Štepanji vasi in Alojzij Hočvar. Društvo je tudi takoj pristopilo »Sokolski župi Ljubljana I.e« in »Slovenski sokolski zvezi« in so odposlani za župo »Ljubljana I.e« Ivan Bricelj, Fran Lokar, Iv. Brunčič, v župni odbor je odposlal Fr. Lokar, njegov namestnik Anton Rebernik. Odposlane za »Slov. sokolsko zvezo« sta starosta Ivan Bricelj in tajnik Fran Lokar. — Mlademu društvu želimo kar najlepši uspeh.

Prosveta.

Iz gledališke pisarne. Jutri s torek v svečanostno razsvetljenem gledališču v proslavo godu Nj. voličanstva prvič po dolgih letih »Rigoletto« kot slavnostna predstava. V tej operi nastopijo na novoangazevane operne moči in pojo glavne vloge gg.: Fr. Krampera (1. tenor), Viljem Novak (1. bariton), ga. pl. Fiedranspergova (mezzosopran), g. Horsky (2. tenor). Večje vloge imajo še g. R. Buršek, g. Jos. Križaj in gđc. Perslova. V tej operi nastopi kot gost ga. Maja markiza pl. Strozzijska, bivša prva mladodramatična in koloraturna pevka opere v Gradcu in sedanja prva mladodramatična pevka opere v Zagrebu. Gospa markiza Strozzijska, hčerka fragedije Marije markize Strozzijske je odlična umetnica, ki je uživala v Gradcu velik ugled ter je par let ljubljenska zagrebške publike. Ta mlada elegantna dama je tudi dobra igralka ter je pela vlogu Gilde v Zagrebu opetovano z najlepšim vspehom. Predstava se vrši za parabonente.

Slovensko gledališče. V soboto se je uprizorila drugič drama »Grešna ljubezen« pred zelo slabo obiskano hišo. Temu prijetneje pa smo iznenadeni, da je bila predstava velike boljše kot pri premijeri in da je prišlo to malce občinstva kljub neugodni kriti vobče, edinole radi dela samega in ne radi naslova. Tudi moralen uspeh je precej vreden. Na vrhuncu cele predstave je bil brezdvomno zopet gosp. Nučič, ki se nam je zdel mnogo, mnogo boljši kot zadnjič. Njegova igra nas je fascinirala in je žel zanj ponovno pohvalo publike. Tudi ga. Danilova nam je ugajala, še bolj kot prvič. Tesno ob strani je stopal s premišljeno igro gosp. Skrbinešek. Omeniti nam je tudi gospoda Bukšica in Danila, ki sta ugajala. Igra je dobila nekaj malenkostnih črt in je bila izvedena bolj temperamentno kot zadnjič. Režiji se ne more očitati ničesar.

»Talisman«, burka s petjem v treh dejanjih. Spisal Ivan Nestroy, godbo zložil Adolf Müller. Pri tej predstavi so letos prvič donele po gledališču salve smeha; zgodilo se je to pri eni najboljših burk humorista Nestroya. Najbolj prideleci so tako slabovoljni v gledališče, stari, a še vedno izborni divti Nestroyjevi ga pripravijo kmalu v smeh. Glavni junak je Aleš Lisjak, potujoči švicarski pomočnik. Zapuščen tava po svetu, s praznim žepom in nepopisno predrznostjo. Njegovo stanje poslabšajo še njegovi rdeči lasje, kajti vsi ljudje razum Pika - Polonice, ki je sama rdečelasa, sovražijo to barvo. Potujoč v malo mestce, sreča Pika - Polonico, ki se takoj zaljubi v zalega Aleša. A njemu je gosja pastirica premalo, poleteti si želi v višje kroge. Mimo pridruži ravno kočija z Antonom Baronom, grajskim brivcem in Aleš ne bode počasen, zgrabi konja in reši tako Barona gotovega padea. Za plačilo mu da brivec poleg nebroja nasvetov tudi črno lasuljo, ki naj mu služi kot ključ v raj radosti. Ta lasulja tvori Alešev talisman. Predrznost se napoti v grad. Prvo naleti na vdovo vrtnarico, ki se kot zaljubi v njegove črne kodre, in potem na Konstanco, hišno pri gospe pl. Zaleski. Vse se zaljubljuje vanj in prva ga stori za vrtnarja, druga za lovca, a reva Pika - Polonice za srečnega svojega gospodarja.

Brivec Baron je tudi zaljubljen v Konstanco in ker preseneti spečega Aleša, ko izgovarja ravno ime njegove izvoljenke, mu ukrade iz maskevanja lasuljo. Sedaj se začne pek za ubogega Aleša. V naglici najde svetle lasuljo, v kateri ga vidi prvič hišna gospodinja. Vsa je iz sebe nad lepimi svetlimi kodri in ker trdi Konstanca vrtnarica, da je Aleš črna las, ju odslavi na migljaj zadnjega, ki je v skrbi, da se njegova tajnost izve. Tudi Baron mora takoj proč. Aleš postane tajnik gospe, ki je tudi pisateljica in mora požirati neprebavljive produkte njene domišljije in pa pomembne vzdihne. Že se čuti za zmaga, ko pridruži na dvor zopet vsi nekdanji njegovi ideali, a zdaj najljubšeji sovražniki in razkrinkajo pred odlično družbo njegovo sleparstvo. On pade v nemilost in zapusti osramočen dvor. Toda tudi zdaj ga ne zapusti sreča. Edini njegov sorodnik potovalec piva z imenom Veba, ga najde in naredi za univerzalnega dediča svojega ogromnega premoženja. Pred njim se je izpremenil Aleš zopet v svetlo lasuljo, ker tudi Veba je neizprosno sovražnik rdečih las. In sedaj je zopet priljubljen na dvoru ter vse ženske ga hočejo za moža. On pa odzame lasuljo, pokaže svoje rdeče lase in vzame Piko - Polonico, ki ga je ljubila tudi s to napako. Drugi so jezni, Veba nekoliko razočaran, a mladi par se zavrti in obljubi svojem dobrotniku, da bo sta po moči skrbela, da rdečelasi rod ne izumre.

Dejanje je prepleteno z nebrojem komičnih zapletljivost, tako da človek skoro nima časa za oddih. Igralo se je deloma zelo bravurno, dovpti so bili zasojeni po domače in nekateri igralci so tudi marsikaj navrgli. Toda le ne ponavljati teh šal v enomer, kajti prehitro se zapazi potem, čigavega izvora so in to kviri igro. Godba je bila, posebno med odmori, zelo popoldanska, tudi za popoldansko publiko ni vse dobro. Scenerija v drugi sliki je presiromašna. Odmori predolgi.

Na rovaš g. Povheta se je večeraj marsikdo do dobra nasmejal. Bil je zopet enkrat popolnoma v svojem elementu in ustvaril nam je res izborni tip veseljača - postopača. V teh vlogah se počuti g. Povhe zelo domačega, saj so pa tudi njegova specialiteta. Povod ponovnemu smehu je dal tudi g. Verovšek. Oh ti dobri striček, ob tvojem joku bi kmalu vse popokalo smehu. Tudi zunanost obeh bratcev je bila taka — no, saj vesta oba! Pohvalno nam je omeniti gđ. Thalerjevo kot Piko - Polonico. Bila je srčkana kljub rdečim lasem in posebno v pevskih točkah je ugajala splošno. Nositelji manjših vlog kot gg. Molek, Skrbinek in Peček so storili vse v popolno zadovoljnost. Izmed vseh sta ugajali zelo gđ. Danilo-va in Bukšekova ter gđ. Vera Danilova.

Predstava je bila dobro obiskana, posebno deca je bilo mnogo in ta je prišla tudi popolnoma na svoj račun. Želeti bi bilo, da se še večkrat ponavljajo take burke kot popoldanske igre, kajti tudi občinstvo, ki si želi v gledališču zabave, se mora vpoštevati.

Zvečer se je ponovila Schönherrjeva komedija »Zemlja« ob srednje obiskani hiši. Repriza, žal, ni dosegla one precizne izvedbe, kakor premijera in je bil tempo tu in tam prepočasen. Tudi plavanje je bilo semtertja opaziti in nepotrebne pavze. Na višku je stal zopet g. Verovšek s svojo lepo igro in masko; tesno ob strani pa ga. Danilova in Bukšekova ter gđ. Thalerjeva. Izmed gospodov bi bilo omeniti še posebno gg. Skrbin-

ška, Nučiča, Danila, Bukška, Povheta in Pečka. Tudi ostali so storili svojo dolžnost, nekdo seveda le z znanjem besed svoje vloge. Opomnili bi še, da naj se hlapi ne smejo pri mizi. Scenerija v II. in III. dejanju je ostala napačna. Kaj ne premoremo nobene, meglo tvoje zavese veče! Schönherr je predprijel natančno scenerije, ki so v soglasju tudi vedno z vsebino dela in to naj bi se vpoštevvalo.

Listnica uredništva.

Gosp. Frane Keršnik, občinski tajnik v Zagorju ob Savi. Izjavljamo, da niste pisec v »Slov. Narodu« z dne 23. septembra natisnjene dopisa iz Zagorja ob Savi in da sploh niste z njim v nobeni zvezi.

Gospodarstvo.

— »Ljubljanska kreditna banka«. V mesecu septembru se je vložilo na knjižice in na tekoči račun 1.992.581 K 41 vin., dvignilo pa 2 milijona 473.897 K 15 vin. Skupno stanje na koncem septembra 13 milijon. 824.503 K 92 vin.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu septembru 1911 je 237 strank vložilo 123.498 K 02 v, 201 strank vzdignilo 99.221 K 85 v, 14 strankam se je izplačalo posojil 45.900 K, denarni promet 468.147 K 04 v.

— Povišanje diskonta. Iz Curiha poročajo, da je švicarska »Nationalbank« povišala diskont na 4%. — Švedska državna banka je povišala, kakor poročajo iz Stokholma, diskont od 5% na 5½%.

Lampretova tiskarna v Kranju je popolnoma prenehala. Tiskarska oprava je bila danes na dražbi prodana in so jo za 4300 kron kupili ljubljanski klerikaleci. Opozarjamo na to občinstvo, zlasti tiste, ki nameravajo Lampretovi tiskarni poslati kaka tiskarska naročila, a žele, da bi se ta naročila ne izvršila v kaki klerikalni tiskarni.

Razne stvari.

* Kirurški kongres. Kirurški kongres, ki se je vršil v Bruslju, je bil večeraj končan. Prihodnji kirurški kongres se vrši leta 1914 v New Yorku.

* Mesno vprašanje. Kakor poročajo iz informiranih parlamentarnih krogov, je ogrska vlada privolila v uvoz 8000 do 10.000 ton argentinskega mesa v Avstrijo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Avstrijska notranja politika.

Dunaj 2. okt. Danes je bil ministrski predsednik Gautsch sprejet v avdienci od cesarja. V tej avdienci je prišlo na razgovor več odločilnih notranjepolitičnih vprašanj. Ministrski predsednik je z ozirom na avstrijsko notranjo politiko pozval k sebi voditelje vseh večjih strank.

Češke šole na Dunaju.

Dunaj 2. oktobra. Namestništvo je od občinskega sveta sklenjeno zatvoriti čeških šol razveljavilo. Magistratni gremij je bil sklican k izredni seji.

Mesno vprašanje.

Dunaj 2. okt. Prezidij ministrskega sveta razglasa, da se bodo nadaljevala pogajanja o mesnem vprašanju v torek 3. oktobra. Avstrijski posredovalci se odpeljejo še danes v Budimpešto.

Bojkot pivu.

Dunaj 1. Oktobra. Hernalsu in Meindlingu so proglasili gostilničarji bojkot pivu. Točili bodo samo vino.

Protidraginske demonstracije.

Brno, 2. oktobra. V Brnu se je vršil večeraj dopoldne velik protestni draginski shod. Shoda se je udeležilo 15.000 oseb. Govorili so med drugimi govorniki tudi poslanci Hybeš, Svoboda in Vanek. Obsojali so posebno avstrijsko carinsko politiko in zahtevali od vlade nujno pomoč. Po zborovanju se je ljudstvo med petjem delavskih pesmi mirno razšlo. Ravno tako se je vršil protestni draginski shod tudi v Libereh. Zbrala se je silna množica ljudi raznih slojev, ki so korakali pred magistrat. V sprevedu so nosili rdeče zastave in deske z raznimi napisi kakor: »Doli z dražilci živili!«, »Doli s kartelisti!« Eden izmed udeležencev je nosil vislice na katerih je bil napis: »Za dražilce živili!« Med petjem in vrščem je napolnila množica prostrani trg. Govorila sta vodja delavcev Kreibich in poslanec Schäfer, ki sta strogo obsojala našo gospodarsko politiko. Schäfer je napadel nemške meščanske stranke in izjavil, da bodo socialno demokratični poslanci zahtevali v zbornici zadoščenje za dunajske izgred.

Protiklerikalni protestni shod v Libereh.

Liberec 2. oktobra. Večraj popoldne so sklicale nemške napredne stranke protiklerikalni protestni shod. Udeležba je bila ogromna. Govornik vladni svetnik Hartl je poudarjal v svojem govoru, da delajo združbe bankroti krščanski socialci, ravno v času, ko zahtevajo narodni interesi strogo edinstvo. Pri tem se ne gre klerikalcem za vero marveč le za posretno gospodstvo. Dr. Jerzabek je konstatiral, da ovirajo vse protidraginske akcije ravno klerikalci in bogata katoliška cerkev, ki ima milijarde in ne gane s prstom v odposlano ljudstvo. Nasprotno revno ljudstvo še bolj molze in izkorišča. Govornik poziva vse stranke, da odločno zavrnejo vse klerikalne zahrbitve napade.

Generalna stavka rudarjev.

Dunaj 2. oktobra. Osrednje vodstvo državne zveze avstrijskih rudarjev je poslalo vsem rudarskim ravnateljstvom spomenico, v kateri zahteva 25% zvišanje plač in skupno delavsko zalogo za živila. Če bi ravnateljstva tem zahtevam ne ugodile groze rudarji, da prično 15. oktobra s splošno stavko.

Draginja in lakota.

Dublin 2. okt. Vseled železnikarskega gibanja so se živila tako podražila, da vlada med revnejšim prebivalstvom lakota.

Nezgoda zrakoplovca Zablatnika.

Dunajsko Novo mesto, 2. oktobra. Pri avstrijskem zrakoplovnem tednu, ki se je začel večeraj v Dunajskem Novem mestu, je zrakoplov inženirja Zablatnika zgorel. V višini kakih 400 metrov je eksplodiral motor. Zadnji del zrakoplova je začel goreti. Padel je do 100 m višine. Ker so nosilne ploške skoro popolnoma zgorele je zrakoplov z veliko silo priletel na tla. Inženir Zablatnik in njegov pasajir sta zletela iz zrakoplova. Pasajirja so morali prenesti v bolnišnico, inženir Zablatnik pa se je čez dve uri zopet dvignil v zrak.

Smrt bavarskega komornika.

Ischl, 2. oktobra. Bavarski komornik, knez Alfred Wrede, ki je bil tu na letovišču se je v svojem stanovanju ustrelil.

Protirepublikanska zarota na Portugalskem.

Oporto, 2. oktobra. Tu so odkrili večeraj protirepublikansko monarhistično zaroto. Mnogo oseb je bilo aretiranih.

Oporto, 2. oktobra. Tu so se vršile večeraj velike protiklerikalne demonstracije. Tri hiše katoliških družtev so naskočili in njih opravo razmetali ter eno hišo zažgali.

Rusija in Portugalska.

Petrograd, 2. oktobra. Ruska vlada je poslala v Lisabono obvestilo, da priznava portugalsko republiko.

Italijansko-turška vojna.

Turški kabinet.

Carigrad, 2. oktobar. Novi turški kabinet se ni sestavljen. Mladoturški komite zahteva za ministra za zgradbe Djavid pašo. Glasom nekaterih vesti namerava Said paša po otvoritvi parlamenta odstopiti.

Razporeženje v Italiji.

Rim, 2. oktobar. V Milanu, Neapolju, Benetkah, Palermu in po vseh drugih mestih je vojaštvo, ki je namenjeno v Afriko, predmet najsrčnejših ovacij. V Rimu je tisočglava množica sprejela bersaglierije, ko so korakali na kolodvor, ter jim navdušeno klicala: »Živla Italija, živla armada, živla italijanski Tripolis!« Bersaglieriji so peli patriotične pesmi. Ko so se vojaki odpeljali, je množica priredila velike ovacije ministrskemu predsedniku in vojnemu ministru.

Rim, 2. oktobar. Tu vlada prava pijanost zaradi takozvanih zmag v turško-italijanskem konfliktu. Ljudstvo priredjuje ovacije vladi in abruškemu vojskodu.

Grozeč mednarodni konflikt.

Dunaj 2. oktobra. Poročilo, da je Italija izkrcala vojaštvo na albanski obali v Prevezi je izvalo v diplomatskih krogih veliko razburjenje. Dasi ta poročila do sedaj še niso oficijozno potrjena, prinaša današnja »Montagsrevue« v ostrih besedah grožnjo Italiji. Članek v ostrih besedah graja postopanje Italije in svari Italijo, da naj se čuva storiti kake korake v Albaniji, sicer bi se mogle čutiti tudi nekatere druge države upravičene za vojaške akcije v Albaniji. Če se je res zgodilo izkrcanje v Prevezi in sosednih krajih, more to izzvati zelo komplicirane mednarodne konflikte v Evropi.

Francoski zrakoplovi pri italijanski vojski.

Berolin 2. oktobra. »Vossische Zeitung« poroča iz Pariza: Kakih deset francoskih avijatorov je prošlo francosko vlado za dovoljenje stopiti v službo Italije. Če je Francoska vlada avijatom dovolila stopiti v laško službo, še ni znano.

Francoske priprave v Tunisu.

London 2. oktobra. »Evening Times« poročajo iz Tunisa. Na povelje guvernerja se bodo ukrcali danes v Toulonu 3 polki kolonijalne pehote, ki je namenjena v Tunis. Francoska utemeljuje ta svoj korak s tem, da se pojavlja med mohamedanci v Tunisu razburjenost.

Verstvo francoskih podanikov v Palestini.

Toulon 2. oktobra. Oklopna križarka »Erno Renau« je odpeljala v Bajrut ob palestinski obali, da štiti francoske podanike.

Rusko črnomoško brodovje v romunskih vodah.

Bukarešta 2. oktobra. Rusko črnomoško brodovje, obstoječe iz 6 oklopnih, 2 križark in divizije torpedovk in torpednih rušilcev je dospelo v Konstanco. Viceadmiral Bostren s 30 častniki je bil v Sinaji sprejet od kralja Karla v avdienci. Pri sledečem dinerju je nazdravil kralj Karel v prisrčnih besedah ruskemu carju.

Angleško brodovje pred Malto.

London, 2. oktobra. Več angleških križark je dospelo pred Malto. Reuterjev biro poroča, da namerava Angleška poslati vsa svoja sredozemska mornarico pred Malto.

Angleška in Turčija.

London, 2. oktobra. Angleška vlada dementira vest, da namerava Angleška zasesti pristanišče Bomba ob tripolitski obali. Nasprotno pa poročajo tudi, da angleška vlada ni dovolila prehoda turških čet skozi Egipt, da bi te čete pomnožile turško vojaško posadko v Tripolitani.

Pariz, 2. oktobra. Italijanski poslanik se je izrazil proti francoskemu zunanemu ministru: Italijanska vlada je prisiljena, da mora proti svoji volji prijeti z vojnimi operacijami v evropskem vodstvu. Upa pa, da bodo zavladale že v kratkem času v evropskih vodah normalne razmere.

Turški paviljon v Turinu zažgan.

Pariz, 2. oktobar. »Matin« poroča iz Turina: Turški paviljon na razstavi v Turinu so Italijani zažgali in je paviljon zgorel do tal. Požigalcev do sedaj še niso mogli zaslediti in jih brez dvoma tudi ne bodo dobili.

Odpušanje italijanskega poslanika.

Carigrad, 2. oktobar. Italijanski poslanik in italijanski konzul z ul sta že odpušala.

Rim, 2. oktobar. Italijanski konzulat in italijansko poslanstvo so zaprli. Poslanik, konzul in uradništvo je odpušalo.

Turčija se ne bo ustavljala.

Berolin, 2. oktobra. »Lokalanzeiger« poroča iz Tripolisa, da se je konzulat in ostanek italijanske kolonije v Tripolisu pod varstvo Nemčije. Oblasti se trudijo, da preprečijo izgred Arabcev. Od petka sem je videti italijansko mornarico dan in noč pred mestom. Po Tripolisu kroži vest, da je prišlo iz Carigrada povelje, da naj se ne ustavljajo zasedanju mesta.

Turški parlament.

Carigrad, 2. oktobra. Danes po noči se je vršil ministrski svet, ki je sklenil, da pokliče turške poslance v Carigrad, da je mogoče hitro sklicati turški državni zbor.

Sultan se odpove prestolu.

Carigrad, 2. oktobar. Splošno je razširjena vest, da se odpove sultan prestolu.

Mobilizacija na Turškem.

Berolin, 2. oktobra. »Lokalanzeiger« poroča iz Carigrada: V vojnem ministrstvu so celo noč mrzlično delali; proti jutru so se izšla prva povelja za mobilizacijo turške vojske. Še v poznih urah se je raznesla vest, da je pustila Nemčija, na katero se je Turčija zaupljivo zanesla, svojegatakozvanegaprijatelja popolnoma na cedila.

Carigrad, 2. oktobar. Ministrski svet je sklenil mobilizirati redno vojaštvo v 16 maloazijskih vojaških okrajih. Po drugih poročilih je zapovedana splošna mobilizacija.

Razporeženje v Turčiji.

Carigrad, 2. oktobra. Iz vseh krajev prihajajo vesti o vtisku, ki ga je napravil italijanski ultimatum in napoved vojne na prebivalstvo. Bati se je zlasti v nekaterih krajih, da oblasti ne bodo mogle štiti Italijanov pred razjarjeno množico. V Carigradu upa policija, da bo mogla preprečiti sama napade na italijanske podanike.

Mladoturški komite.

Solun, 2. oktobra. Tu se je sestalo 50 delegatov mladoturškega komiteja, ki bi se naj bavil z vprašanjem ljudske izobrazbe. Komite se ni mogel odločiti, ali naj z ozirom na sedanje razmere sploh zboruje.

Dunaj, 2. okt. »Politična korespondenca« poroča iz Carigrada, da odstranitev turške posadke iz Tripolisa še ne pomeni, da Turčija ne mara boja z Italijo. Odredila je, da se umakne turška vojska v notranjost dežele, da od tu lahko nadaljuje boj proti Italiji.

Konference diplomatov.

Carigrad, 2. oktobra. Nemški veleposlanik Marschall je imel danes konferenco z velikim vezirjem.

Carigrad, 2. oktobra. Turški poslanik v Londonu je imel konferenco s Sir Edwardom Greyjem, ki mu je dal z ozirom na konflikt z Italijo pomirljiva zagotovila.

Balkanske države in tripolitski konflikt.

London, 2. oktobra. Grška namerava, kakor poročajo iz Aten mobilizirati svoje vojaštvo.

Belgrad, 2. oktobra. Tu je razširjena vest, da je srbski ministrski svet imel dolgo posvetovanje o položaju na Balkanu in presodil vse možnosti, ki lahko nastanejo iz italijansko-turškega konflikta.

Berolin, 2. oktobra. Velešile so baje odločene, da store v slučaju, da bi v Atenah in v Belgradu res začeli z vojnimi pripravami, vse korake v Atenah, v Belgradu, zlasti pa na Cetinju, da te države ne izrabijo sedanjega težavnega položaja Turčije.

Frankfurt a. M., 2. oktobra. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Aten, da je izjavil grški ministrski predsednik, da bo Grška pazno zasledovala razvitek dogodkov na Balkanu, da pa sama ne bo dala povoda za komplikacije. Vendar pa mora Grška izbrati sedanji položaj. Posebnih vojaških priprav Grška ni storila, pač pa je že pred meseci pomnožila garnizije na meji proti Makedoniji in Epiru.

Belgrad, 2. oktobra. Večraj popoldne je imel ministrski svet pod predsedstvom kralja Petra sejo. Seja je trajala pozno v noč. Ministrski predsednik in minister zunanjih del dr. Mitovanović je poročal o splošnem mednarodnem položaju z ozirom na italijansko-turški konflikt.

Zofija, 2. oktobra. Več poveljnikov macedonskih čet in mnogo vstavev hoče napraviti prostovoljsko četo za boj proti Turčiji. Jutri bodo ponudili svojo pomoč italijanskemu poslaniku.

Turške priprave v Albaniji in Albaniji.

Rim, 2. oktobra. Djavid bej, poveljnik v Albaniji, da delati poljske utrdbe ob mejah proti Črni gori in proti Srbiji, zlasti pa v Novem Pazaru. V Albaniji vlada huda razburjenost. Bazarji so zaprti.

Solun, 2. oktobra. Med prebivalstvo ob meji Grške razdeljuje turška vlada orožje. V Albaniji je razpoloženje med prebivalstvom zelo razburjeno. Turško vojaštvo gradi utrdbe. V Albaniji se je bati novih nemirov.

Napad na turške torpedovke.

Carigrad, 2. oktobra. Glede turških torpedovk, katere je italijansko brodovje pri Draču napadlo, poročajo, da sta se obe torpedovki približale italijanskim ladjam, nič hudega sluteč, ker jim vojno stanje še ni bilo znano. Samo na ta način je mogoče razumeti, da je italijansko brodovje torpedovki ujelo.

Prijete turške ladje.

Tarent, 2. oktobra. Sem sta dospela pod eskorto turški parnik in turška jahta, ki sta bila pred Prevezo Turkom vzeta.

Italijanska trgovska ladja prijeta.

Carigrad, 2. oktobra. V Kavaku so ustavili in prijeli italijansko trgovsko ladjo. Pri velikem vezirju Said paši so vprašali, ali hočejo ladje bombardirati, kar pa je veliki vezir preprečil.

Italijansko vojno brodovje pred Smirno.

Pariz, 2. oktobra. Kakor poročajo iz Carigrada, je dospela italijanska vojna mornarica pred Smirno.

Akcija pred Tripolisom.

Pariz, 2. oktobra. »Agence Havas« je prinesla v soboto iz Tripolisa poročilo, da so Italijani že začeli bombardirati mesto Tripolis. Iz Rima pa poročajo, da Italijani dosedaj še niso začeli z bombardmentom na mesto, to pa zato ne, ker pred mestom še ni zbrana vojska, ki naj zasede mesto. Vojska, ki je namenjena za Tripolitani, je še v pristanišču v Sirakuzah in bo šele tekem 12 do 13 ur odpelala. V Italiji računajo še vedno s tem, da se bo Turčija končno vendar odločila privoliti v mirno okupacijo Tripolitani. Samo blokado namerava Italija strogo vzdržati, t. j. Italija hoče strogo paziti na to, da ne pride nobena vojna ladja, pa tudi nobena trgovska ladja kake druge države, pa tudi nobena obrežna ladja v pristanišče. Na ta način bi bila v Tripolisu kmalu vsa trgovina uničena in ni izključeno, da bi nastala med prebivalstvom tudi lakota.

5

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 26. septembra 1911. opravilna številka E 488/11/3, se prodaja dne 12. oktobra 1911. dopoldne ob 9 uri v Trbovljah-Loke št. 19 na javni dražbi:

različno specerijsko in manufakturno blago in eden šivalni stroj.

Reči se smejo ogledati istega dne v času med 9. uro dopoldne v Trbovljah-Loke št. 19.

C. kr. okr. sodnija Laško, oddelek II.,
dne 26. septembra 1911.

Naznanilo.

Ker sta trboveljska premogarska družba kakor tudi južna železnica že enkrat povišali ceno premogu in oziroma voznino, ne da bi bili ljubljanski premogotirči poskočili s cenami, ter je imenovana trboveljska družba zopet v drugič premog podražila, primorani so ljubljanski premogotirči slav. občinstvo javiti da se bo

od dne 1. oktobra 1911
naprej prodajal premog stot (50 kg)
po 1 K 60 h.

Z velespoštovanjem
zadružno načelnštvo.

V Ljubljani, dne 28. septembra 1911.

3342

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov

2798 v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.
Zunanja naročila z obratno pošto.
Zahtevajte cenike!

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova u. št. 5.

priporoča svojo bogato zalogo
najmodernejših, najfinjših

kožuhovin,
klobukov,
in čepic.

Blago ceno in solidno.

Oglejte si!

veliko zalogo koles z originalne znamko

„Puch 1911“

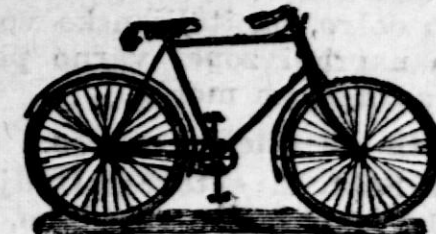
pri Fr. Čudnu, trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.

Raznih znamk kolesa od K 110 — naprej vedno v zalogi.

Zaloga šivalnih strojev:

Singer in Ringschiff.

Pouk za vezenje s strojem brezplačno.

918 Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Edino zastopstvo za Kranjsko!

Trgovina z železnino Valentin Golob

Ljubljana, Mestni trg 10, Dolenjska cesta 8

priporoča veliko zalogo razne železnine, kuhinjske posode, robe iz kositarja, posode za mast, lonce za perilo, žetjarje, konvice za petrolej in mleko itd. — vse domače trpežno ročno delo; štedilna ognjišča, peči, predpečnike, posode za premog. Velika zaloga tehtnic, uteži in meril, mesoreznic, plah za vozove, gumastih cevi in pip ter pristno pozlačenih nagrobnih križev.

3270

Založnik zveze C. kr. državnih uradnikov.

Pristen dober brinjevec

se dobi pri

4220

L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 610.000 kron.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Narodna knjigarna

Prešernova ulica šte. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7

združena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega, komptuarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpreprostejših do najfinjših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli. Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn. Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpreprostejše in najfinjše, črne, vijoličaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za navadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske. Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na
pisalne stroje

vseh sistemov po tova nižjih cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture, trgovska pisma itd. itd.